

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра міжнародного та європейського права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
міжнародного та європейського права
«27» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка юридичних наук,
доцентка

_____ Світлана ЛОЗІНСЬКА
«28» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ І НЕДИСКРИМІНАЦІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 281 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання

РОЗРОБНИЦЯ

Професорка кафедри міжнародного та
європейського права, кандидатка юридичних
наук, доцентка

_____ Олена ЧЕРНЯК
27 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

_____ Тетяна ПІДЛІСНА
29 серпня 2024 року

Освітня програма «Бакалавр публічного управління та адміністрування»
 Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
 Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
<https://univer.km.ua/pro-universitytet/fakultety/fakultet-publichnoho-upravlinnya>)

Назва навчальної дисципліни	ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ І НЕДИСКРИМІНАЦІЯ
Викладач	Лекції, семінарські, консультації, залік: Черняк Олена Юріївна – кандидатка юридичних наук, професорка, професорка кафедри міжнародного та європейського права https://univer.km.ua/pro-universitytet/kafedry/kafedra-mizhnarodnoho-ta-yevropeyskoho-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Черняк Олена Юріївна Електронна адреса: o_cherniak@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8257-4486 GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?user=GWlj_NAAAAAJ Scopus https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226872858
Інформаційні ресурси	Посилання в Google клас https://classroom.google.com/c/NzU2MjMzMDU0ODE3?cjc=gpoivu7 код курсу в Google клас: gpoivu7 Електронна бібліотека: http://www.library.univer.km.ua/?y=2025&m=2 http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська, 57 ауд. 203. Вт, сер. 13.25.-16.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.
Додаткова інформація	Дистанційне спілкування зі студентами відбувається шляхом використання електронної пошти, телеграму (за тел. 0979424296). Телеграм канал навчальної дисципліни: https://t.me/+SPONodHC0VE3ZWMу Дзвінки від старости приймаються з 9.00 до 17.00 лише у будні дні. Повідомлення, що стосуються навчального процесу, у месенджерах приймаються щоденно з 9.00 до 17.00. Відповіді за надісланими повідомлення надаються викладачем протягом доби з моменту отримання повідомлення.

Опис навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни	«Гендерна рівність і недискримінація» – це дисципліна, яка охоплює вивчення загальних засад гендерної рівності, форм дискримінації за різними ознаками, засад боротьби з проявами нетолерантності та нетерпимості у суспільстві щодо людей, що різняться за будь-якими ознаками. <i>Основною метою дисципліни є формування загальних уявлень про гендерну чутливість до процесів, що відбуваються в майбутній професійній діяльності та щоденному житті як учасника(ці) громадянського суспільства, розвинути навички до гендерно-диференційованого аналізу соціальних явищ і процесів, надати здобувачам освіти наукову й методичну допомогу в усвідомленні та сприйнятті гендерної проблематики, об'єктивному аналізі місця й ролі чоловіків та жінок у всіх сферах суспільного життя.</i>
Програмні компетентності,	<i>Загальні компетентності:</i> ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p><i>Спеціальні, фахові компетентності:</i></p> <p>СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p>			
Результати навчання	<p>ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>ПР 7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.</p>			
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 4-й, семестр – 7-й.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальної дисципліни: «Взаємодія держави і громадянського суспільства».</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно з такими спорідненими навчальними дисциплінами: «Публічна служба та професійна етика».</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисципліни: «Політика європейської та євроатлантичної інтеграції».</p>			
Обсяг навчальної дисципліни	<p>4 кредити ЄКТС / 120 годин, у тому числі самостійної роботи – 106 годин, лекційних – 6 годин, семінарських – 8 годин.</p>			
Форма навчання	<p>Заочна.</p>			
Мова викладання	<p>Українська.</p>			
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо.</p> <p>Для осіб з особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>			
Необхідне обладнання	<p>Мультимедійний проектор, комп'ютер.</p>			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	<p>1/1/13</p>	<p>Поняття гендеру, гендерної структури суспільства, гендерної нерівності та дискримінації</p>	<p>Зробити відео (до 3-х хв) або презентацію на 10 слайдів з висвітленням однієї з форм дискримінації та засобами протидії цьому</p>	<p>Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 10</p>
	<p>1/1/13</p>	<p>Гендер у фокусі релігії, культури, традицій.</p>	<p>Пройти курс https://prometheus.org.ua</p>	

		Гендерні стереотипи	/course/course-v1:UNW+GENDER101+2020_T3	
	0/1/13	Гендрованість політики, освіти, науки та економіки	Проаналізувати гендерний склад КМУ, ВРУ, Хмельницької обласної ради. Визначити, які чинники можуть повпливати на збільшення представленості жінок в політиці, наці, економіці	Лекція – 1,25 Семинарське заняття – 5 СРС – 10
	1/1/13	Гендрованість ринку праці та професійна сегрегація	Зробити презентацію "10 видатних українок"	
	1/1/13	Запобігання та боротьба з гендерно зумовленим насильством, сексуальним насильством. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом	Переглянути фільм українського режисера Мирослава Слабошпицького "Плем'я" https://www.youtube.com/watch?v=pKWdcDRdZhI за результатами перегляду написати есе про всі форми та прояви дискримінації, які ви побачили в фільмі, описати їх, порефлексувати, чому так відбувається в суспільстві і що з тим можна зробити	Лекція – 1,25 Семинарське заняття – 5 СРС – 10
	0/1/13	Дискримінація за ознакою сексуальні орієнтації або гендерної ідентичності	Дослідити поширення проявів нетерпимості за ознакою сексуальної орієнтації в соціальних мережах та ЗМІ (обсяг до 3-х сторінок)	
	2/1/14	Соціальні нерівності, ксенофобія та інші форми дискримінації	Дослідити поширення проявів соціальної нерівності та ксенофобії в соціальних мережах та ЗМІ (обсяг до 3-х сторінок)	Лекція – 1,25 Семинарське заняття – 5 СРС – 10
	0/1/14	Механізми захисту від проявів гендерної нерівності та дискримінації	Проаналізувати Стамбульську конвенцію на предмет способів захисту жінок від гендерно зумовленого насильства	
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p>1. Гендерна рівність та права жінок. Практично-методичний посібник викладача. К., 2020. URL :https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Curriculum-Gender-Equality-Final.pdf</p> <p>2. Екінет, Динамічна інтерпретація: практичне застосування європейського антидискримінаційного права URL :https://equineteurope.org</p> <p>3. Запобігання та реагування на насильство за гендерною ознакою: національна правова база та міжнародні стандарти/UNFPA, А. Б. Блага, О. О. Кочемировська, О. А. Мартиненко. Київ: 2022 63 с. URL :https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/unfpa_gbv_2022_fin.pdf</p> <p>4. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами та пояснювальна доповідь. Стамбул, Туреччина, 2011. URL: https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?d</p>			

[ocumentId=0900001680462546](#)

5. Мельник Т., Кобелянська Л. Гендер у термінах, правових актах і практиці перетворень: словник-довідник. К.: Логос, 2020 URL: http://labs.journ.univ.kiev.ua/hrj/wp-content/uploads/2020/05/ГЕНДЕР-У-ТЕРМІНАХ-І-ПРАКТИЦІ-ПЕРЕТВОРЕНЬ_словник_довідник.pdf

6. Посібник з європейського антидискримінаційного права. URL: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/handbook_non_discr_iaw_ukr

7. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 року № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

8. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06 вересня 2012 року № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>

9. Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1163-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-%D1%80#Text>

10. Уварова О.О. Права жінок та гендерна рівність. Навчальний посібник. К., : Видавництво «ФОП Голембовська О. О.» URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/msc_9_copy.pdf

11. Гендерна дискримінація: ідентифікація та механізм надання правової допомоги: методичні рекомендації, розроблені Асоціацією жінок-юристок України «ЮрФем», 2019. 92 с. URL: https://jurfem.com.ua/wp-content/uploads/2019/06/методичні-рекомендації_ЮрФем.pdf

12. Гендерний посібник: Практичні рекомендації щодо інтегрування комплексного підходу у роботу ЦНАП. URL: <https://hromady.org/wp-content/uploads/2021/03/Гендерний-посібник-ЦНАП.pdf>

13. Герц А.А. Права людини, сексуальна орієнтація та гендерна рівність :навчальний посібник. Київ, 2018. 326 с. URL: <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/2-gender-policy.html?download=27:prava-liudyny-seksualna-orientatsiia-ta-henderna-rivnist-navchalnyi-posibnyk>

14. Заєць С., Мартиновський Р. Практичний посібник з аргументації у справах щодо дискримінації. URL: <https://rm.coe.int/16803034ea>

15. Майдак М. Невидима дискримінація в освіті. Гендер в деталях.2019. URL: https://genderindetail.org.ua/season-topic/feminist_utopia/nevidima-diskriminatsiya-v-osviti1341268.html

16. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експертом аналітичних центрів. Київ, 2014. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/zakon_ukr/gender/Martsenyuk_Gender_and_non_discrimination_.pdf

17. Он-лайн курс Тамари Марценюк «Жінки і чоловіки: гендер для всіх»: URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/101/2015_T2/about

18. Онлайн курс «Держава без бар'єрів» URL: <https://osvita.diiia.gov.ua/courses/barrier-free-government>

19. Онлайн-курс «Гендерна рівність та права людини в роботі ЦНАПу» URL: <https://center.diiia.gov.ua/education/course/genderna-rivnist-ta-prava-ludini-v-roboti-cnapu>

20. Практичний посібник з проведення гендерно-правової експертизи актів законодавства та проєктів нормативно-правових актів. URL: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/2_viddilul/gender/02%20Методична%20література/05%20Практичний%20посібник%20з%20проведення%20гендерно-

	<p>правової%20експертизи%20актів%20законодавства%20та%20проектів%20нормативно-правових%20актів.pdf</p> <p>21. Романова Н.В. Еволюція доктринальних джерел з питань гендерної рівності. <i>Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ</i>. 2020. № 1. С. 73-80. URL: https://lawjournal.com.ua/uk/journals/tom-10-1-2020/yevoluytsiya-doktrinalnikh-dzherel-z-pitan-gendernoyi-rivnosti</p> <p>22. Стандарт рівності: Посібник пресової практики з гендерної перспективи / Ю. Гончар, Т. Кузнецова, О. Погорелов, С. Штурхецький. За ред. С. В. Штурхецького. Рівне: видавець О. Зень, 2015. 200 с. https://www.aup.com.ua/upd/sr.pdf</p> <p>23. Фулей Т.І. Гендерна рівність при здійсненні правосуддя. Вид. 2-ге, випр. К.: ВАІТЕ, 2016. 180 с. URL: https://www.nsj.gov.ua/files/1486454518GendRivnist-p.pdf.</p>
<p>Рекомендовані Інтернет джерела для самостійної роботи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. https://ombudsman.gov.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-diskriminaciyi 2. https://nssu.gov.ua/genderna-rivnist 3. https://www.npu.gov.ua/gromadyanam/chasti-zapiti/protidiya-domashnomu-nasilstvu 4. https://gp.gov.ua/ua/posts/protidiya-domashnomu-nasilstvu 5. https://www.gp.gov.ua/ua/posts/seksualne-nasilstvo-pov-yazane-z-konfliktom 6. https://www.youtube.com/watch?v=DEglbKnnrGk 7. https://www.youtube.com/@palaye 8. https://www.youtube.com/@ne_smishno 9. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en 10. https://charter-equality.eu/the-charter/the-eu-and-gender-equality.html 11. https://eige.europa.eu
<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p><i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Гендерна рівність і недискримінація» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i></p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація; 3) використання демонстративних відео із соціальних мереж. <p>На семінарських заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) повідомлення про виконання індивідуальних завдань. <p>Семінарські заняття можуть проводитися у формі «круглих столів», наукових конференцій, диспутів у студентських навчальних групах, тощо за розсудом викладача.</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) захист підготовленого публічного виступу. <p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.</p>

	<p>Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання: Приклад залікового білету:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль жінок у науковій діяльності 2. Заходи запобігання гендерної сегрегації на ринку праці. 3. Віктимблеймінг. <p>За умов епідеміологічної ситуації в регіоні та воєнного стану залік може бути проведено у формі тестових завдань в Google Forms.</p>
Політика щодо дедлайнів та перескладання	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введеним в дію наказом від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/).</p> <p>Перескладання лекції: усна відповідь за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування, виконання тестових та /або практичних завдань.</p>
Підсумковий контроль	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни.</p>
Критерії оцінювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введеним в дію наказом від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta (.http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	<p>Здобувач може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики доповіді на конференції.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (http://univer.km.ua/page.php?pid=188).</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_кодекси.pdf)</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (http://univer.km.ua/page.php?pid=188).</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної

	дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.
--	---

Обліковий обсяг – 0,35 ум. др. арк.